

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o wniosku etatu osób i płac służby lekarskiej i administracyjnej przy szpitalu powszechnym lwowskim i przy krakowskich szpitalach, Ś. Łazarza i Ś. Ducha.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy, spełniając polecenie, zawarte w uchwale sejmowej z dnia 27. października 1869. r. złożył na stół Wysokiej Izby w roku zeszłym projekt nowego etatu służby lekarskiej i administracyjnej dla szpitali powszechnych we Lwowie i w Krakowie.

Projekt ten, przekazany komisji szpitalnej nie przyszedł pod obrady z powodu zanknięcia sesji Sejmowej, co nas zmusiło do korzystania z kredytu, udzielonego nam przez Wysoką Izbę na tymczasowe pomnożenie liczby lekarzy przy lwowskim szpitalu powszechnym, tudzież na podwyższenie płac niektórych lekarzy i urzędników szpitalnych.

Pragnąc z jednej strony, ażeby te zarządzenia tymczasowe zostały przez Wysoką Izbę zatwierdzone, z drugiej strony zaś czując niemożność przedstawienia Wysokiej Izbie stałego etatu z powodu

1. orzeczonego już przez c. k. Rząd zwinięcia zakładu medyczno-chirurgicznego lwowskiego za trzy lata,
2. spodziewanego w niedalekiej przyszłości przeniesienia obłąkanych do budującego się zakładu na Kulparkowie,
3. z powodu zamierzonej budowy nowego szpitalu w Krakowie uważamy, iż wskazane jest na teraz takie urządzenie, któreby w niczem nie przesądzało przyszłości i nie utrudniało reform, jakie okażą się potrzebnymi, gdy lwowski szpital powszechny (oddział chorych) zostanie uwolniony od spółności z zakładami, mającemi odmienną naturę.

Z tego wychodząc zapatrywania, pozwalamy sobie projektować etat tymczasowy, mający obowiązywać do stanowczej reorganizacji szpitalu lwowskiego i szpitali krakowskich.

Projekt etatu, w roku zeszłym wyrobiony, opierał się prawie zupełnie na zdaniu komisji lekarskiej, w tym celu przez Wydział krajowy zebranej. Dziś jednak widzimy potrzebę zrobienia w nim niektórych zmian, na podstawie zebranych doświadczeń, a mianowicie:

Wobec powiększającej się ilości chorych syfilitycznych i obłąkanych okazuje się potrzeba podzielenia tych oddziałów i dodania im drugich prymaryuszów.

Przekonawszy się dowodnie, iż praktykanci chirurgiczni, zwłaszcza źle płatni (po 150 złr.) nie przynoszą szpitalowi korzyści, sądzymy, iż należy znieść ich posady, ustanawiając natomiast praktykantów medyków w mniejszej ilości (trzech zamiast sześciu), lecz z płacą wyższą, któraby na zaspokojenie najniezbędniejszych potrzeb codziennych wystarczyć mogła.

Projektując zostawienie bez zmiany płac dla prymaryuszów na dawnym etacie znajdujących się i obsadzenie no

wych posad na czas ograniczony, nie widzimy potrzeby ustanawiania kilku różnych płac dla nowych prymaryuszów, i projektujemy dla wszystkich płacę 750 złr., równającą się płacy lekarzy ordynujących w Krakowie.

Trudność klasyfikowania sekundaryuszów, jakimi zostają zwykle lekarze młodzi, którzy nie mieli jeszcze pola do okazania swych zdolności i swej gorliwości, tudzież wzmagająca się ciągle drożyzna, skłania nas do ustanowienia jednostajnej płacy dla wszystkich sekundaryuszów po 480 złr.

Dla zmniejszenia ile możności wydatków, i ze względu na niewielką ilość chorych w oddziałach oddanych profesorom, sądzimy, iż przy tych oddziałach mogą asystenci kliniczni pełnić funkcje sekundaryuszów z płacą niższą.

Tyle co do służby lekarskiej lwowskiego szpitalu powszechnego. —

W służbie administracyjnej widzimy potrzebę innego podziału pracy, w celu zaprowadzenia lepszej kontroli, która dotąd ograniczała się głównie na porządku biurowym.

Rządca szpitalny pełni obecnie oprócz właściwych sobie funkcji także obowiązki kasyera i naczelnika biura. Obowiązki te zabierają mu zbyt wiele czasu i odrywają go od czynności właściwych bardzo ważnych, których załatwienie wymaga już teraz pilnej całodzienniej pracy jednego człowieka, a które pomnożą się jeszcze gdy z 1. stycznia 1872. r. wejdzie w życie uchwalone przez Wydział krajowy prowadzenie kuchni na własny rachunek. Żeby więc ulżyć rządce i zwrócić całą jego czynność do zarządu, kontroli i dozoru, projektujemy ustanowienie osobnego kasyera, któryby zarazem był naczelnikiem biura pod nadzorem rządce i kontrolą dyrektora, a zamiast kontrolora proponujemy rachmistrza, i dodajemy im dwóch pisarzy z płacą 480 złr.

Zaprzeczyć się nie da, iż projektowane płace są w ogóle zbyt niskie wobec wzmagającej się ciągle drożyzny; przecież ze względu na brak funduszków nie ośmielamy się wyższych płac projektować.

Z tego samego powodu wstrzymujemy się z postawieniem wniosku przyznania służbie niższej prawa do emerytury, co przyczyniłoby się niechybnie do polepszenia opieki nad chorymi.

Tego rodzaju wnioski odkładamy do czasu, gdy będziemy w możności wykazać znaczne ulepszenia w stanie szpitalu i oszczędności w wydatkach, do czego wkrótce dojść mamy nadzieję. —

Co do szpitali krakowskich, ze względu na zamierzoną budowę nowego gmachu szpitalnego, poprzestajemy obecnie na projektowaniu podwyższenia większej części płac i ustanowienia dwóch nowych sekundaryuszów przy szpitalu Ś. Łazarza, i sekundaryusza dla oddziału obłąkanych.

Powiększona ilość chorych i dyżury zaprowadzone w szpitalu Ś. Łazarza skłoniły nas do tymczasowego ustanowienia bezpłatnych aspirantów. Wszelako gdy służba bezpłatna nie daje należytej ręką, sądzimy, iż zachodzi potrzeba powiększenia ilości sekundaryuszów płatnych, i ustanowienia sekundaryusza dla oddziału obłąkanych liczącego obecnie około 50 chorych.

A. B. C. D.

Dla ułatwienia poglądu dołączamy pod A. B. C. D. tabelaryczne zestawienie teraźniejszych posad etatowych przy szpitalach we Lwowie i w Krakowie z przywiazanymi do nich płacami i dodatkami, i także zestawienie według nowego etatu.

Powołując się na zeszłoroczne sprawozdanie nasze, ograniczamy się na tym krótkim wywodzie i prosimy, ażeby Wysoka Izba raczyła nadać moc obowiązującą następującemu projektowi uchwały.

We Lwowie dnia 10. lipca 1871.

W zastępstwie JO. Księcia Marszałka krajowego

Oktaw z Siemuszowy Pietruski r. w.

jako Przewodniczący.

Cezar Haller r. w.

Sprawozdawca

7.

Projekt.

Etat osób i płac służby lekarskiej i administracyjnej dla szpitalu powszechnego we Lwowie, i dla szpitali Św. Łazarza i Św. Ducha w Krakowie.

Art. I. Służba lekarska.

§. 1. Jak długo istnieje obowiązkowe połączenie lwowskiego szpitalu powszechnego z klinikami, szkołą chirurgiczną i praktycznym wykładem dla akuszerki, i jak długo z mocy tego obowiązkowego połączenia zastrzeżonem zostaje, że profesorowie pomienionej szkoły są zarazem prymaryuszami przy szpitalu, również jak długo zakłady krajowe dla położnic i obłąkanych pod jednym zarządem i dyrekcją i w jednym gmachu z szpitalem powszechnym we Lwowie są połączone, będą w tymże szpitalu następujące prymaryaty i sekundaryaty:

a) w Zakładzie chorych

1. i 2. dla oddziału medycznego (chorób wewnętrznych) dwa prymaryaty, jeden z kliniką i mniejszą połową chorych dla profesora z dodanym sekundaryuszem, zaś drugi prymaryat dla większej połowy chorych bez kliniki dla prymaryusza nie profesora także z pomocą jednego sekundaryusza;

3. i 4. dla oddziału chirurgicznego (chorób wewnętrznych) również dwa prymaryaty, urządzone w sposób powyższy z pomocą dwóch sekundaryuszów, po jednym przy każdym prymaryacie;

5. dla oddziałów, syfilitycznego i psorycznego (chorób kiłowych i skórnych) dwa prymaryaty dla nie-profesorów i dwóch sekundaryuszów, wreszcie,

6. dla oddziału oftalmicznego (ocznego) jeden prymaryusz nie-profesor i jeden sekundaryusz, następnie

b) w Zakładzie położnic

7. dla oddziału położnic z kliniką i oddziałem chorób kobiecych, jeden prymaryat pod profesorem, jeden sekundaryusz i akuszerka, na koniec

c) w Zakładzie obłąkanych

8. tak dla oddziału mężczyzn, jak i dla oddziału kobiet dwa prymaryaty dla nie-profesorów z pomocą dwóch sekundaryuszów.

§. 2. Ogółem przeto ustanawia się dziesięciu prymaryuszów, jedną akuszerkę i trzech medycznych praktykantów płatnych, których dyrektor szpitalu według potrzeby przydziela do pojedynczych oddziałów lub innych czynności.

§. 3. Dla nowo utworzonych prymaryuszów ustanawia się roczna płaca 750 złr. bez dodatków.

§. 4. Dla sekundaryuszów ustanawia się płaca 480 złr. rocznie bez dodatków.

Sekundaryusze, będący zarazem asystentami klinicznymi pobierać będą po 300 złr. rocznie.

§. 5. Akuszerka pobierać będzie płacę roczną 250 złr. w. a. z dodatkiem mieszkania opalonego i 10 złr. na świecę.

§. 6. Praktykanci medyczni otrzymają wspólne mieszkanie w naturze z opałem i oświetleniem, i dla każdego z trzech wyznacza się adjuta po 300 złr. rocznie.

Art. II. Służba administracyjna.

§. 1. Na czele administracji szpitalu tak pod względem sanitarno-policyjnym jak i ekonomicznym stoi dyrektor szpitalu. Tenże pobiera płacę 1200 złr. w. a. z obowiązkiem mieszkania w szpitalu. Gdyby mieszkanie nie mogło mu być wyznaczonem, wypłacanem mu będzie 300 złr. w. a. rocznie na mieszkanie. Posada dyrektora szpitalu jest stałą.

§. 2. Bezpośredni zarząd szpitalu sprawować będą następujący urzędnicy stali: rządcą, kasyer i rachmistrz, od których wymagana jest kaucya, wyrównywająca rocznej płacy każdego.

Rządcą otrzyma mieszkanie w naturze z dodatkiem 12 sągów drzewa opałowego i 800 złr. płacy rocznej. Kasyer otrzyma 600 złr. płacy rocznej i 200 złr. na mieszkanie, rachmistrz 500 złr. płacy rocznej i 120 złr. na mieszkanie.

§. 3. Do pomocy kancelaryi zarządu szpitalu i dyrekcji ustanawia się dwie posady pisarzy stałych z płacą roczną po 480 złr. w. a. Liczbę pisarzy dziennych (gdyby byli potrzebni) i ich wynagrodzenie Wydział krajowy oznaczy.

§. 4. Dla właściwych usług ustanawia się posadę woźnego z płacą 300 złr. rocznie i 60 złr. na przepisany ubior, tudzież posady dwóch odźwiernych z płacą 200 złr. rocznie i po 60 złr. rocznie dla każdego na przepisany ubior, tudzież mieszkanie z opałem.

§. 5. Do obsługi maszyny parowej i wykonania pomniejszych robót i reperacyj domowych, utrzymanym będzie examinowany maszynista - ślusarz. Tenże należy do rzędu stałych sług i otrzyma wynagrodzenie 480 złr. i mieszkanie z opałem w naturze.

§. 6. Na wniosek dyrektora i przełożonej Sióstr Miłosierdzia, którym na mocy osobnej ugody obsługa i pielęgnowanie chorych powierzonem zostało, oznaczy Wydział krajowy liczbę i wynagrodzenie dozorców i dozorecziń, stróżów, posługaczów i parobków, którzy do rzędu stałych sług nie należą, lecz uważani będą jako ad nutum amovibiles,

Toż same stosować należy względem praczek, szwaczek i tym podobnej innej w zarządzie gospodarczym pomocy podrzędnej.

Art. III.

Płace lekarzy, urzędników i sług na posadach stałych, wypłacane będą w miesięcznych ratach z góry, zaś przyznane dodatki na mieszkanie, w kwartalnych ratach z góry na dniu 1. stycznia 1. kwietnia 1. lipca i 1. października.

Adjuta sekundaryuszów i praktykantów wypłacane będą w miesięcznych ratach z dołu.

Art. IV.

Dla szpitalu Św. Łazarza ustanawia się dwie nowe posady praktykantów lekarskich z roczną płacą 300 złr. w a ; dla oddziału obłąkanych w szpitalu Św. Ducha nową posadę sekundaryusza.

Art. V.

Płace przy szpitalach krakowskich będą:

dla dyrektora 1000 złr.

dla prymaryuszów po 750 złr.

dla sekundaryuszów po 480 złr.

dla praktykantów lekarskich po 300 złr.

dla akuszerki 250 złr. z dodatkiem mieszkania, opału i światła.

Dla służby administracyjnej przy szpitalu Św. Łazarza:

rządcy 800 złr. z mieszkaniem i 50 złr. na opał i światło,

kontrolora 600 złr. i 100 złr. na mieszkanie;

kancelisty 450 złr.

woźnego 300 złr.

Przy szpitalu Św. Ducha:

rządcy 600 złr. i 250 złr. na mieszkanie, opał i światło.

pisarza dyrekcji 600 złr.

woźnego 300 złr.

Art. VI.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1872. roku.

A.

Etat osób i płac służby lekarskiej

przy szpitalu powszechnym we Lwowie.

A. Etat osób i płac przy szpitalu powszechnym

Terazniejszy.

Ziukład	Oddział	Ilość łóżek (chorych)	Prymaryusze			Sekundaryusze			U w a g a
			ilość	płaca złr. w. a.	dodatek na świacę	ilość	adjutum	z dodatkiem mieszkania opalonego i relutum w sumie 10 złr.	
Chorzych	I. medyczny z kliniką	200 16	} jeden profesor	630	63	jeden	360		
	II. chirurgiczny z kliniką	100 16	} jeden profesor	650	—	jeden	360		
	III. syfilityczny psoryczny	140 60	} jeden nie-profesor	630	105	jeden	360		
	IV. oftalmiczny	50	} jeden profesor	—	—	—	—		
Położnic	położnicza *) klinika chorób płciowych	60 10 18	} jeden profesor	—	do płacy profesora 210 złr. w. a.	jeden	360		
obląkanych	a) mężczyzn b) kobiet	} 260	} jeden nie-profesor	650	63	dwóch	{ 360 400 }		
3	sześć	950	sześciu	2520	441	sześciu	2200	reluta za świacę 60złr.	

Na wszystkie oddziały sześciu praktykantów z adjutum po 150 = 900 złr. w. a.

*) **Uwaga.** Do tego oddziału akuszerka z płacą 210 złr., pomieszkaniem opalonym i na świacę 10 złr. w. a.

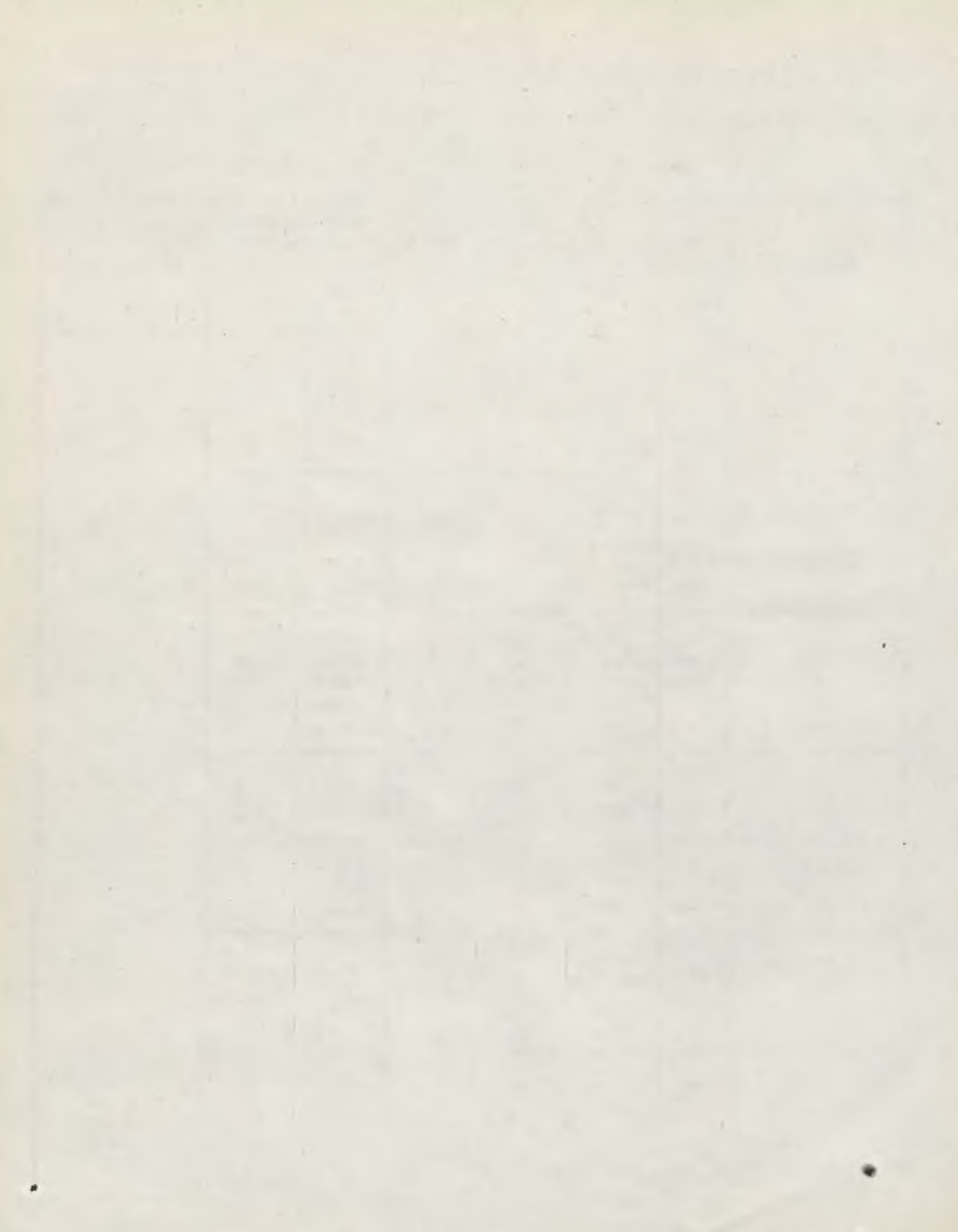
służby lekarskiej we Lwowie.

na przyszłość według przedłożonego Wysokiemu Sejmowi wniosku Wydziału krajowego.

Oddział	Ilość łózek (chorych)	Prymaryusze			Sekundaryusze		U w a g a
		ilość	płaca złr. w. a.	dodatek	ilość	płaca złr. w. a.	
I. medyczny z kliniką	70 46	} jeden profesor	630	63	jeden	} 480 lub 500	
II. medyczny	150						jeden nie-profesor
III. chirurgiczny z kliniką	34 46	} jeden profesor	650	—	jeden	} 480 lub 500	
IV. chirurgiczny	66						jeden nie-profesor
V. syfilityczno- psoryczyzny	140 60	jeden nie-profesor	650	403	} dwóch	po 480	
VI. drugi	—	dtto	750	—			—
VII. oftalmiczny	50	jeden nie-profesor	600 adjutor	—	jeden	480	
położnicza *) klinika chorób płciowych	60 10 8	} jeden profesor	—	do płacy profesora 210 złr.	jeden	300	
a) mężczyzn b) kobiet	} 260						jeden nie-profesor
—		—	dtto	700	—	—	—
dziesięć	920	dziesięć	6 070	411	dziesięciu	4260 4800	

Na wszystkie oddziały trzech praktykantów medyków po 500 złr. = 900 złr. w. a. rocznie.

*) **Uwaga.** Do tego oddziału akuszerka z płacą 250 złr. w. a.

B.

**Etat osób i płac służby administracyjnej
przy głównym szpitalu powszechnym we Lwowie.**

B. Etat osób i płac

przy głównym szpitalu

Terazniejszy.

Porządek	Posady	Należytość roczna zlr. w. a.						Razem	U w a g a
		płaca	dodatek	emolumenta					
				mieszka- nie	drzewa opalowego sągów	za świece	za ubiór		
1	Dyrektor . .	840	—	420	—	—	—	1.260	
2	Rządca . . .	630	—	w naturze	12	16	—	846	12 sągów drzewa i mieszkanie
3	Kontrolor . .	525	—	160	10	12	—	697	10 sągów drzewa
4	Magazynier .	400	—	w naturze	—	—	—	400	
5	tegoż pomocnik	144	—	—	—	—	—	144	
6	1szy pisarz .	210	105	—	—	—	—	315	105 zlr. z funduszu klinicznego
7	2gi pisarz . .	315	105	—	—	—	—	420	
8	Dyurnista . .	(po jednemu zlr. 25 c. w. a.)				—	—	457	
9	dtto . . .	(po jednemu złotemu w. a.)				—	—	365	
10	dtto . . .	dtto				—	—	365	
11	1. praczka . .	250	—	w naturze	—	—	—	250	mieszkanie
12	Szwaczka . .	105	—	"	—	—	—	105	"
13	1. odźwierny .	168	—	"	—	—	63	231	"
14	2. odźwierny .	105	—	"	—	—	63	168	"
15	Nadzorca domu	210	—	"	—	10	—	220	"
16	Woźny . . .	150	60	"	—	—	56	266	"
17	Maszynista . .	500	—	"	—	—	—	500	"
Razem								7.009	

służby administracyjnej

powszechnym we Lwowie.

Na przyszłość według przedłożonego Wysokiemu Sejmowi projektu Wydziału krajowego.

Porządek	Posady	Należytość roczna złr. w. a.					U w a g a		
		Płaca	emolumenta			Razem			
			mieszka- nie	drzewa opałowego sągów	na świece			na ubiór	
1	Dyrektor . . .	1.200	300	—	—	—	1.500		
2	Rządca	800	w naturze	12	—	—	1.000	mieszkanie i 12 sągów drzewa	
3	Kasyer	600	200	—	—	—	800		
4	Rachmistrz .	500	120	—	—	—	620		
5	1szy pisarz .	375	—	—	—	—	375	z funduszu klinicznego 105 złr. w. a.	
6	2gi pisarz . .	480	—	—	—	—	480		
7	2 dyurnistów .	(po jednym złotemu w. a. dziennie)					730		
8	Maszynista . .	480	w naturze	—	—	—	480	mieszkanie	
9	1. odźwierny .	250	"	—	—	60	310	"	
10	2. odźwierny .	200	"	—	—	60	260	"	
11	Woźny	300	"	—	—	60	360	"	
12	Dozorca służby obłąkanych .	300	"	—	—	—	300	"	
		Razem						7.215	

C. Etat osób i płac służby lekarskiej

przy szpitalach Św. Łazarza i Św. Ducha w Krakowie.

Teraźniejszy.

Na przyszłość.

Szpital	Oddział	Posada	Należytość roczna zlr. w. a.							UWAGA	Należytość roczna zlr w. a.				
			Płaca	adju- tum	Dodatek		relu- tum za wikt	Razem	płaca		adjutum	na mieszka- nie	Razem		
					do płacy	na mie- szkanie									
Św. Łazarza	Chorób we- wnętrznych	ordynaryusz	750	—	—	—	—	—	750	—	750	—	—	750	
		asystent	—	—	400	—	80	—	480	—	—	480	—	—	480
		praktykant	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	—	300
	Chorób ze- wnętrznych	ordynaryusz	750	—	—	—	—	—	750	—	750	—	—	—	750
		asystent	—	—	400	—	80	—	480	—	—	480	—	—	480
		praktykant	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	—	—	300
	Położnic	asystent	420	—	—	—	40	—	460	—	—	480	—	—	480
		akuszerka	78	75	—	—	—	—	180	258	75	250	—	—	250
				Razem							3.178	75			3.790
Św. Ducha	Syfilitycznych	primaryusz	625	—	—	—	—	—	625	—	625	125	—	—	750
		sekundaryusz	—	—	400	—	80	—	480	—	—	400	80	—	480
	Obłąkanych	ordynaryusz	500	—	—	250	—	—	750	—	500	250	—	—	750
		sekundaryusz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	480
				Razem							1.855	—			2.460

D. Etat osób i płac przy szpitalu Św. Łazarza

Teraźniejszy.

Szpital	Posady	Należytość roczna zlr. w. a.							U w a g a
		płaca	remune- racya	emolumenta				Razem	
				mieszka- nie	opał	świece	dodatek		
Św. Łazarza	Dyrektor . . .	—	420	—	—	—	—	420	z funduszu szpitala św. Ducha 210 zlr. w. a. mieszkanie
	Rządca . . .	500	—	w naturze	50	6	294	850	
	Kontrolor . . .	400	—	80	—	—	220	700	
	Kancelista . . .	250	—	—	—	—	150	400	
	Woźny . . .	200	—	—	—	—	100	300	
Św. Ducha	Dyrektor . . .	—	210	—	—	—	—	210	z funduszu szpitala św. Łazarza 210 zlr. w. a.
	Rządca . . .	375	—	180	50	13	215	833	
	Pisarz . . .	—	365	—	—	—	215	580	
	Woźny . . .	200	—	—	—	—	100	300	
	Razem . . .								

slużby administracyjnej i Św. Ducha w Krakowie.

Na przyszłość.

Szpital	Posady	Należytość roczna złr. w. a.					U w a g a	
		płaca	remune- racya	emolumenta				Razem
				mieszka- nie	opał i światło	dodatek		
Św. Łazarza	Dyrektor . . .	—	700	—	—	—	700	i z funduszu szpitala św. Ducha 300 złr. w. a.
	Rządca . . .	800	—	w naturze	50	—	850	
	Kontrolor . . .	600	—	100	—	—	700	
	Kancelista . . .	450	—	—	—	—	450	
	Woźny . . .	300	—	—	—	—	300	
Św. Ducha	Dyrektor . . .	—	300	—	—	—	300	i z funduszu szpitala św. Łazarza 700 złr. w. a.
	Rządca . . .	600	—	200	50	—	850	
	Pisarz . . .	—	600	—	—	—	600	
	Woźny . . .	300	—	—	—	—	300	
						Razem . . .	5.050	

